

Evenes kommune

Rådmannen

Midt i opplevelsen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

(registreres elektronisk)

Vår dato: 12.02.2016
Vår ref: 2016/70 151

Deres dato:
Deres ref: 15/4746

Saksbeh: Steinar Sørensen
Saksbeh. tlf: 76 98 15 01

Nytt inntektssystem - Høring

Det vises til mottatt høringsbrev og notat. Evenes kommunestyre behandlet saken i møte 11.2.2016 med slik uttalelse:

Evenes kommune har behandlet Kommunal- og moderniseringsdepartementets forslag til nytt inntektssystem, og vi har følgende kommentarer og merknader.

Evenes kommune registrerer at KMD utelukkende ser på inntektssystemet, og ikke samtidig ser på andre sider ved finansiering av kommunene. Vi vil innledningsvis pele på to forhold som bør ses på.

Forskrift til Opplæringslova § 18-1:

- b) For barn som er i og under opplæringspliktig alder, og som barnevernstenesta eller fylkesnemnda plasserer utanfor kommunen, i fosterheim eller i institusjonar som ikkje er nemnde under punkt c og d, gjeld dette:*
- Den kommunen som etter lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester har det økonomiske ansvaret for desse barna, ber også det økonomiske ansvaret for grunnskoleopplæringa, spesialundervisninga og den spesialpedagogiske hjelpa, jf. lov om barneverntjenester § 9-1.*
 - Om ikkje anna blir avtalt, skal den kommunen som ber det økonomiske ansvaret, betale for vanleg undervisning det som ein elev i den kommunen der eleven har opphald, kostar i gjennomsnitt. For spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp fastset bustadkommunen omfanget etter ei sakkunnig tilråding frå vertskommunen. Det økonomiske ansvaret følger av det fastsette omfanget.*

Barn i fosterhjem er innbygger (folkeregistrert) i den kommunen der de bor i fosterhjem, og denne kommunen mottar også innbyggertilskudd for disse innbyggerne på linje med alle andre. Kommunen er ansvarlig for kommunale tjenester, bortsett fra finanseringsansvaret for grunnskoleopplæringen.

Bortsett fra unødig merarbeid oppfattes denne bestemmelsen ikke å være i samsvar med grunnleggende prinsipper i inntektssystemet.

Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager § 14 første ledd:

§ 15. Refusjon for barn fra andre kommuner

Kommuner som har private barnehager med barn som er folkeregistrert i en annen kommune, har rett til refusjon for barnehageplassen fra kommunen der barnet er folkeregistrert.

Bestemmelsen foran medfører at foreldre fritt kan ha plass i privat barnehage i annen kommune. Og bostedskommunen må dekke regningen, uavhengig om dette tjenestekjøpet er avtalt mellom kommunene eller ikke. I Evenes har vi erfaring for at vi har hatt ledig plass i egne barnehager, men har likevel vært nødt til å kjøpe plass i annen kommune.

Det er ellers vanlig at tjenestekjøp kommuner i mellom er avtalt. Tjenestekjøp i dette tilfellet kan hjemles som plikt etter barnehagelovens § 12a: Rett til plass i barnehage.

Nytt strukturkriterium

Det foreslås et nytt strukturkriterium til erstatning for dagens basistilskudd. Det framgår av notatet at dette skal gi grunnlag differensiering av kommuner ut fra om de har frivillige eller ufrivillige smådriftsulemper. Evenes kommune kan ikke se at KMD behandler kommuner som har en frivillig smådriftsulempe, men hvor nabokommuner ikke ønsker kommunesammenslutning. Det bør i det videre arbeidet avklares hvorvidt dette innebærer at staten i fortsettelsen skal ta et større ansvar for å fastsette kommunestruktur.

For at kommunene skal kunne tilpasse seg nye rammebetingelser, bør det skje en gradvis innføring ved at grenseverdien settes til 16,5 kilometer de første 4 årene.

Kostnadsnøkler i utgiftsutjevningen

Evenes kommune har ingen vesentlige merknader til forslag til endringer bortsett fra:

Barnevern

KMD beskriver under analyser og vurderinger (s. 42) at:

En utfordring med delkostnadsnøkkelen for barnevern er at modellen har lav forklaringskraft, lavere enn 10 pst. i de fleste analyser. Det betyr at modellen forklarer en liten del (om lag 10 pst.) av variasjonene i kommunenes utgifter til barnevern.

Evenes kommune kan ikke se at forslag til endring medfører bedring av dette, og beklager sterkt at det ikke iverksettes et arbeid med ny finansiering av det kommunale barnevernet.

Det er betydelige variasjoner i kommunenes utgifter til barnevern, og netto driftsutgift per innbygger i alderen 0 – 17 år varierer fra kr. 764 til kr. 44.849. Evenes kommune stiller spørsmål om ikke dagens finansieringsordning også har dysfunksjonelle sider. Et innspill som kan vurderes er at statens overtar *finansieringsansvaret* for barn som er under barnevernets omsorg, mens kommunene fortsatt har ansvar for oppfølging. Dette kan gjerne være et 0-sumspill hvor statens nye kostander finansieres ved tilsvarende nedtrekk på samlet overføring til kommunene. Det kan også vurderes fylkesnemndene kan gi kommunen finansieringsansvaret i de tilfeller nemnda finner at kommunen åpenbart har forsømt seg.

Nytt kriterium: Kommunal vei

Evenes kommune foreslår dette som en ny kostnadsnøkkel. Evenes kommune deler ikke KMDs betraktning om at «kommunene selv kan bestemme hva som er en kommunal vei». Det er ikke noen helhetlig norm på hvilke type veier som skal være drevet av fylkeskommune eller stat. Dette er en sterk

forklaring til varierende kostnader, og netto driftsutgifter per innbygger til kommunale veier og gater varierer fra kr. 110 til kr. 7.213. En ser også tilsvarende store variasjoner i veilengde per innbygger. Også dette skyldes at en kommune kan ha ansvar for en type vei som i en annen kommune er fylkesvei.

Kommunale veier er viktig infrastruktur for flere enn kommunen selv, og bør innarbeides i nytt inntektssystem. Alternativt en norm for hvilke typer veier som ikke skal drives av kommunen.

Regionalpolitiske tilskudd

Evenes kommune har ingen vesentlige merknader, men beklager at satsene samtidig ikke oppgis. En kan dermed ikke foreta en helhetlig vurdering av høringsnotatets effekter.

Dette til orientering.

Med hilsen

Steinar Sørensen
Rådmann

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.